

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
(ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ)

✉ **Ευαγγελία Βαγενά,**
Δικηγόρος- Επιστημονική Συνεργάτης ΟΠΙ
evangelia.vagena@gmail.com

Πνευματική ιδιοκτησία

=

το δικαίωμα που η έννομη τάξη απονέμει στο δημιουργό
ενός πνευματικού έργου πάνω στο έργο αυτό

+

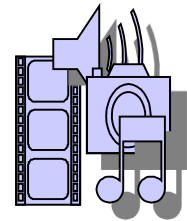
ολόκληρος ο σχετικός θεσμός, δηλαδή το σύνολο των
κανόνων που ρυθμίζουν αυτό το δικαίωμα

Ιστορικά :

Η Π.Ι εξαρτάται από τις εξελίξεις της τεχνικής:

- ✓ νέες μορφών έργων
(πχ φωτογραφία, κινηματογραφικά έργα)
- ✓ νέα μέσα δημοσιοποίησης- διανομής όλων των έργων (πχ ραδιόφωνο, TV)

Τυπογραφία → «προνόμια» → «δικαιώματα»

Δυο βασικά συστήματα:

   Droit d'auteur ≠ Copyright

↓
Ελλάδα

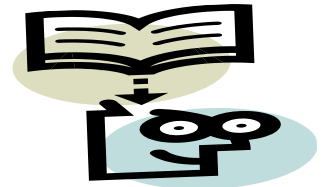
- ✓ ν.2121/1993
- ✓ Διεθνείς συμβάσεις
- ✓ Κοινοτικό κεκτημένο

Τι προστατεύεται; Δικαιώματα επί των έργων

Έργο= κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή

Μορφή ≠ ιδέα

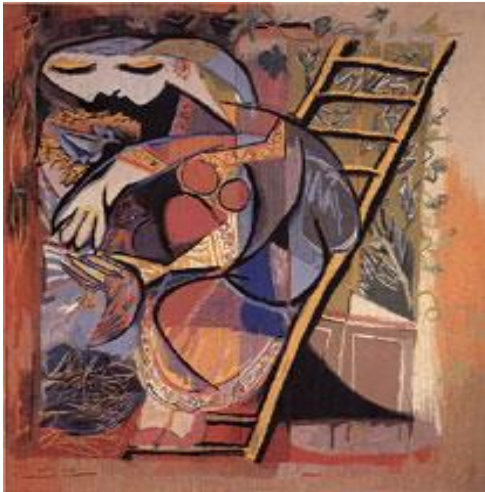
Οι ιδέες προστατεύονται μόνο αν εξωτερικευθούν και αποκτήσουν ένα αντιληπτό στις αισθήσεις υπόστρωμα

Πρωτοτυπία ≠ νέο

Έννοια που διαμορφώνεται από τη νομολογία & τη θεωρία & προσαρμόζεται στα εκάστοτε πολιτιστικά, κοινωνικά & οικονομικά δεδομένα

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΞΙΑ Η ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προέλευση εικόνων: <http://www.picasso.fr/francais/cdpablo.htm> & www.cpit.ac.nz/streetart/courses_hiphop.asp

Τι δεν προστατεύεται:

- τα επίσημα κείμενα με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας και ιδίως σε νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα
- οι εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης
- οι ειδήσεις και τα απλά γεγονότα ή στοιχεία

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ

- Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ΔΕΝ «κατοχυρώνονται» μέσα από τυπικές/διοικητικές διαδικασίες

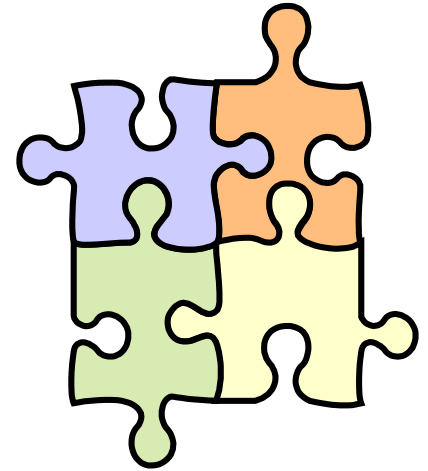
- Η νομική κατάθεση στην Εθνική Βιβλιοθήκη ΔΕΝ κατοχυρώνει δικαιώματα ΠΙ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

Λόγου, τέχνης, επιστήμης

Ενδεικτική απαρίθμηση:

«τα γραπτά ή προφορικά κείμενα,
οι μουσικές συνθέσεις
τα θεατρικά έργα
οι χορογραφίες
οι παντομίμες
τα οπτικοακουστικά έργα,
τα έργα των εικαστικών τεχνών,
τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες,
τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες,
τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την
αρχιτεκτονική ή την επιστήμη»

.....

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η/Υ

προστατεύονται

- ✓ σε κάθε μορφή έκφρασής τους, είτε στον κώδικα μηχανής, είτε στον πηγαίο κώδικα
- ✓ ως έργα λόγου
- ✓ ομοίως και το προπαρασκευαστικό υλικό τους

ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ=

- συλλογές έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων,
- διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και
- ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο

ID	Name	Value1	Value2	Value3
1	John Doe	100	200	300
2	Jane Smith	150	250	350
3	Bob Johnson	200	300	400
4	Alice Brown	250	350	450
5	Charlie Davis	300	400	500

□ Ειδικής φύσεως δικαίωμα (sui generis) **κατασκευαστή** (\neq εργολάβου):

«να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης δεδομένων καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση»

□ Δικαίωμα **δημιουργού** να επιτρέπει ή απαγορεύει:

α) την προσωρινή ή διαρκή αναπαραγωγή της βάσης δεδομένων με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει,

β) τη μετάφραση, προσαρμογή, διευθέτηση και οποιαδήποτε άλλη μετατροπή της βάσης δεδομένων,

γ) οποιαδήποτε μορφή διανομής της βάσης δεδομένων ή αντιγράφων της στο κοινό.,

δ) οποιαδήποτε ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση της βάσης δεδομένων στο κοινό,

ε) οποιαδήποτε αναπαραγωγή, διανομή, ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση στο κοινό των αποτελεσμάτων των πράξεων που αναφέρονται στο στοιχείο β

ΠΟΛΥΜΕΣΑ-MULTIMEDIA

□ δυσκολία υπαγωγής τους σε μια από τις παραδοσιακές κατηγορίες έργων

-ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ έργα;

-βάσεις δεδομένων;

-νέα μορφή ψηφιακού έργου;

-ιδιαίτερο νομικό καθεστώς;

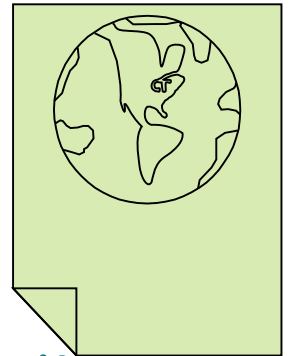

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

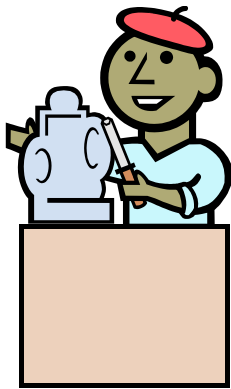
- ❑ Ως περιεχόμενο έχουν άλλα προστατευόμενα έργα πχ. λογισμικό, εικόνες, κείμενα

! Το περιεχόμενο προστατεύεται εξίσου είτε είναι online, είτε off line !

- ❑ Αυτόνομα η ιστοσελίδα μπορεί να προστατευθεί ιδίως αν θεωρηθεί βάση δεδομένων

Ποιος προστατεύεται;
Σε ποιόν αποδίδονται τα δικαιώματα;

Ο δημιουργός, φυσικό πρόσωπο

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ
ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ

Τα νομικά πρόσωπα (εταιρίες, νπδδ, νπιδ) μόνο
δευτερογενώς, δια συμβατικής μεταβίβασης

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

❑ έργο **συνεργασίας**

περισσότερα άτομα συνεργάζονται για την δημιουργία του ίδιου έργου χωρίς να μπορεί να διακριθεί η επιμέρους συνεισφορά του καθενός

(πχ επιστημονικό άρθρο που δημοσιεύεται με το όνομα δύο συγγραφέων),

❖ συνδικαιούχοι σε ίσα μέρη της πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου

❑ έργο **συλλογικό**

αυτοτελή έργα ενώνονται για την δημιουργία ενός ενιαίου έργου υπό την διεύθυνση και τον συντονισμό ενός φυσικού προσώπου

(πχ μια εγκυκλοπαίδεια)

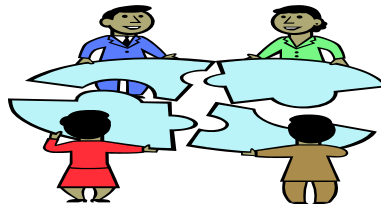
❖ δικαιούχος επί του συνολικού έργου γίνεται το φυσικό πρόσωπο που το διευθύνει και το συντονίζει

❑ έργο **σύνθετο**

απαρτίζεται από έργα που έχουν δημιουργηθεί χωριστά

(πχ μουσική σύνθεση που συνοδεύει ποίημα το οποίο απαγγέλλεται από κάποιον καλλιτέχνη)

❖ δημιουργοί των επιμέρους τμημάτων ταυτόχρονα συνδικαιούχοι επί του κοινού σύνθετου έργου

ΑΝΩΝΥΜΑ & ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΕΡΓΑ

- ❑ Ανώνυμο= παραλείπεται εξ αρχής το όνομα του δημιουργού
- ❑ Ψευδώνυμο= αναφέρεται ένα όνομα φανταστικό που δεν μπορεί να αποδοθεί σε ένα συγκεκριμένο άτομο
- Όποιος «καθιστά νομίμως προσιτό στο κοινό έργο ανώνυμο ή με ψευδώνυμο» θεωρείται πλάσματικός δικαιούχος των συγκεκριμένων πνευματικών δικαιωμάτων
- Αν ποτέ εμφανιστεί ο πραγματικός δημιουργός του έργου, αυτός αποκτά τα πνευματικά δικαιώματα στην κατάσταση όπου βρίσκονται από τις ενέργειες του πλάσματικού δικαιούχου

ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Τεκμαίρεται:

- ✓ ως δημιουργός, το πρόσωπο του οποίου το όνομα εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου κατά τον τρόπο, που συνήθως χρησιμοποιείται για την ένδειξη του δημιουργού (& αν χρησιμοποιείται ψευδώνυμο που δεν αφήνει αμφιβολίες για την ταυτότητα του δημιουργού)
- ✓ ως δικαιούχος της πνευματικής ιδιοκτησίας το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, του οποίου το όνομα ή η επωνυμία εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου κατά τον τρόπο, που συνήθως χρησιμοποιείται για την ένδειξη του δικαιούχου (για προγράμματα Η/Υ, συλλογικά ή οπτικοκουστικά έργα)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

❑ ΕΡΓΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

μεταβιβάζονται στον εργοδότη αυτοδικαίως οι εξουσίες του περιουσιακού δικαιώματος που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση του σκοπού της μεταξύ τους σύμβασης (εάν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά)

❑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

τα περιουσιακά δικαιώματα επί των έργων που δημιουργούν σε εκτέλεση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον εργοδότη (εάν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά)

❑ ΕΡΓΑ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ (ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΝΤΟΛΗΣ)

Ζήτημα σύμβασης, η μεταβίβαση όμως μόνο του υλικού φορέα δεν επιφέρει μεταβίβαση δικαιωμάτων..

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ

Περιουσιακά + Ηθικής φύσεως
Δικαιώματα

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ενδεικτική απαρίθμηση του νόμου για τις πράξεις για τις οποίες απαιτείται η άδεια του δημιουργού και για τις οποίες δικαιούται αμοιβής:

- ✓ για την εγγραφή του έργου (πρώτη υλική ενσωμάτωση του σε υλικό φορέα)
- ✓ για την αναπαραγωγή του έργου (παραγωγή αντιτύπων)
- ✓ για τη μετάφρασή του
- ✓ για τη διασκευή, προσαρμογή ή άλλη μετατροπή του
- ✓ για την θέση σε κυκλοφορία (εξουσία διανομής) του πρωτοτύπου έργου ή των αντιτύπων του
- ✓ για την εισαγωγή αντιτύπων του που παρήχθησαν στο εξωτερικό
- ✓ για την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό του
- ✓ για τη δημόσια εκτέλεση* του,
- ✓ για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του αλλά και
- ✓ για την παρουσίαση του στο κοινό ενσυρμάτως, ασυρμάτως ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο

* Δημόσια εκτέλεση =κάθε εκτέλεση που το κάνει προσιτό σε ένα κύκλο προσώπων ευρύτερο από το στενό κύκλο της οικογενείας και το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον ανεξάρτητα από το εάν τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται στον ίδιο ή σε διαφορετικούς χώρους

Peer to Peer file sharing systems

□ Ζητήματα άνευ αδείας:

- παρουσίασης & διανομής στο κοινό
- αναπαραγωγής στους σκληρούς δίσκους ή άλλα μέσα αποθήκευσης των χρηστών

□ Διώςκονται κυρίως:

- ο χρήστης που κάνει upload
- η εταιρεία μέσω του κεντρικού συστήματος της οποίας γίνεται ανταλλαγή του περιεχομένου

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Ι. Δεν απαιτείται η άδεια του δικαιούχου & η καταβολή αμοιβής για:

- ✓ Απόσπασμα για κριτική ή στήριξη θέσης
- ✓ Αναπαραγωγή σε εκπαιδευτικά βιβλία
- ✓ Άρθρο, τμήμα έργου για διδασκαλία ή εξετάσεις
- ✓ Πρόσθετο αντίτυπο από δημόσιες βιβλιοθήκες ή αρχεία
- ✓ Αναπαραγωγή ταινίας για Εθνικό Κέντρο Κινηματογράφου
- ✓ Χρήση για λόγους ενημέρωσης
- ✓ Χρήση σε δικαστική ή διοικητική διαδικασία
- ✓ Χρήση προς όφελος τυφλών και κωφάλαλων ατόμων

II. ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

- Δεν απαιτείται η άδεια του δικαιούχου ΑΛΛΑ καταβάλλεται *εύλογη αμοιβή*
- Επιτρέπεται εφόσον δεν εμποδίζεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή δεν βλάπτονται τα νόμιμα συμφέροντα των δημιουργών
Δεν επιτρέπεται ιδίως:
 - α) όταν αναπαράγεται αρχιτεκτονικό έργο σε μορφή κτιρίου ή άλλης παρεμφερούς κατασκευής,
 - β) όταν αναπαράγεται, με τεχνικά μέσα, έργο των εικαστικών τεχνών, που κυκλοφορεί σε περιορισμένο αριθμό ή η γραφική παράσταση μουσικού έργου
- Ως αντιστάθμισμα της ελεύθερης αναπαραγωγής για ιδιωτική χρήση. Εισπράττεται ένα ποσοστό % επί της αξίας των τεχνικών μέσων αναπαραγωγής ως *εύλογη αμοιβή* των δημιουργών και δικαιούχων

ΗΘΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

Δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες (α.4):

- ✓ δημοσίευσης,
- ✓ αναγνώρισης πατρότητας
- ✓ σεβασμού της ακεραιότητας
- ✓ προσπέλασης
- ✓ μετανοίας ή υπαναχώρησης

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

- ✓ έγκυρες μόνο έγγραφες συμφωνίες
- ✓ η σύμβαση υποχρεώνει τον αντισυμβαλλόμενο να προβεί στη συμφωνηθείσα εκμετάλλευση ενώ η άδεια του επιτρέπει χωρίς να τον υποχρεώνει
- ✓ Αμφότερες μπορεί να είναι αποκλειστικές ή μη αποκλειστικές
- ✓ Δεν μπορεί να είναι έχουν ως αντικείμενο το σύνολο των μελλοντικών έργων του δημιουργού, ούτε να αφορούν τρόπους εκμετάλλευσης άγνωστους την ώρα της υπογραφής τους
- ✓ Ερμηνεία τους βάσει θεωρίας του σκοπού
- ✓ Κανόνας η ποσοστιαία αμοιβή
- ✓ Συμφωνίες που προβλέπουν ρυθμίσεις διαφορετικές ή ύψος αμοιβών χαμηλότερο από τα καθοριζόμενα στο νόμο, είναι άκυρες κατά το μέτρο που περιέχουν ρήτρες δυσμενέστερες για τους δημιουργούς

«ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ» ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία εισφέρουν πολύτιμα στην δημόσια εκτέλεση, την αναπαραγωγή, τη διάδοση ή και την παραγωγή κάποιων πνευματικών έργων προστατεύονται μέσω μιας ειδικής κατηγορίας δικαιωμάτων, των συγγενικών (προς την πνευματική ιδιοκτησία). Συγκεκριμένα προστατεύονται:

- ✓ ο καλλιτέχνης που ερμηνεύει ή εκτελεί (α.46)
- ✓ ο παραγωγός των υλικών φορέων ήχου ή/και εικόνας(α.47)
- ✓ ο ραδιοτηλεοπτικός σταθμός που εκπέμπει(α.48)
- ✓ ο εκδότης του εντύπου που έχει φροντίσει για την στοιχειοθεσία και τη σελιδοποίηση (γραμμικό δικαίωμα-α.51)
- ✓ εκείνος που δημοσιεύει αδημοσίευτα έργα δημιουργών που δεν βρίσκονται εν ζωή (α.51Α)

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- ☐ Η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύεται όσο διαρκεί η ζωή του δημιουργού και 70 χρόνια μετά το θάνατό του
- ☐ Για το πρόσωπο που δημοσιεύει για πρώτη φορά έργο προηγουμένως αδημοσίευτο (του οποίου έχει λήξει η προστασία), η προστασία διαρκεί 25 έτη από τη στιγμή που για πρώτη φορά το έργο δημοσιεύθηκε ή παρουσιάστηκε νομίμως στο κοινό
- ☐ Η προστασία του ειδικού δικαιώματος του κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων αρχίζει από την περάτωση της κατασκευής της βάσης δεδομένων και διαρκεί 15 έτη
- ☐ Για τα συγγενικά δικαιώματα καθιερώνεται πενήκονταετής (50 έτη) διάρκεια προστασίας

Ορφανά έργα

έργα, τα οποία προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή/και συγγενικά δικαιώματα και των οποίων οι δικαιούχοι (π.χ. δημιουργοί ή οι κληρονόμοι τους, εκδότες, παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων, δισκογραφικές εταιρείες, ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, κ.λπ.) δεν έχουν ταυτοποιηθεί ή ακόμα και αν έχουν ταυτοποιηθεί (δηλ. γνωρίζουμε ποιοι είναι), δεν έχουν εντοπιστεί (δηλ. δεν μπορούμε να τους βρούμε) παρά τη διενέργεια καλόπιστης επιμελούς αναζήτησης από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων

Από τη στιγμή που ένα έργο θεωρείται ορφανό, οι φορείς χρήσης ορφανών έργων μπορούν:

- α) να το αναπαράγουν για σκοπούς ψηφιοποίησης, διάθεσης στο κοινό, ευρετηρίασης, καταλογογράφησης, συντήρησης ή αποκατάστασης ή/και
- β) να το θέσουν στη διάθεση του κοινού.

Βλ. <http://opi.gr/index.php/2013-10-03-12-23-43/2014-05-07-10-13-16>

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Διαχείριση και προστασία των δικαιωμάτων:

A) είτε μεμονωμένα από το δημιουργό ή το δικαιούχο

B) είτε συλλογικά μέσω Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ)

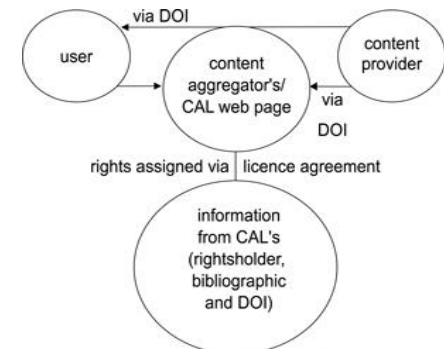
❖ συμβάσεις ανάθεσης μεταξύ δημιουργού/δικαιούχου & ΟΣΔ

❖ συμβάσεις αμοιβαιότητας μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών ΟΣΔ

Ζητήματα αδειοδότησης χρήσης έργων στο διαδίκτυο:

-κοινοτικές πρωτοβουλίες για νομοθετική ρύθμιση

-πρωτοβουλίες ΟΣΔ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Technological measures of Protection-TMP)

❑ Απαγορεύεται :

- 1) η εξουδετέρωση κάθε αποτελεσματικού τεχνολογικού μέτρου
- 2) η κατασκευή, εισαγωγή, διανομή, πώληση, εκμίσθωση, διαφήμιση για πώληση ή εκμίσθωση ή κατοχή για εμπορικούς σκοπούς, συσκευών, προϊόντων, συστατικών στοιχείων ή παροχή υπηρεσιών που αποσκοπούν στην εξουδετέρωση των τεχνολογικών μέτρων

Αστικές κυρώσεις (α.65) + ποινικές κυρώσεις (φυλάκιση ενός έτους και χρηματική ποινή 2.900 - 15.000 ευρώ) + δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων.

❑ ΤΜΠ & περιορισμοί περιουσιακού δικαιώματος:

πχ. ΤΜΠ που δεν επιτρέπει την δημιουργία αντιγράφου ≠ εξαίρεση δημιουργίας αντιγράφου για ιδιωτική χρήση ≠ εύλογη αμοιβή στα μέσα αναπαραγωγής...?!

Τεχνολογικά μέτρα διαχείρισης δικαιωμάτων (Digital Rights Management-DRM ή Electronic Copyright Management Systems, ECMS)

- Διευκολύνουν online αδειοδότηση
- ζητήματα προσωπικών δεδομένων
- ζητήματα συλλογικής διαχείρισης

- Σε σχέση με τις πληροφορίες για το καθεστώς των δικαιωμάτων (αναγνώριση έργου, ταυτότητα δημιουργού, όροι χρήσης του, αριθμοί - κωδικοί σε σχέση με τα δικαιώματα) απαγορεύεται :
 - Α) η αφαίρεση ή αλλοίωση τους,
 - β) η διανομή, εισαγωγή προς διανομή, ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, παρουσίαση ή διάθεση στο κοινό έργων από τα οποία έχουν αφαιρεθεί ή αλλοιωθεί άνευ αδείας οι πληροφορίες ηλεκτρονικής μορφής σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Ασφαλιστικά μέτρα: όταν πιθανολογείται κίνδυνος προσβολής χωρίς να χρειάζεται να προσδιορισθούν τα έργα
- Συνδρομή Αστυνομίας: όταν επίκειται τέλεση πράξης προσβολής & ιδίως στην περίπτωση δημόσιας εκτέλεσης κατόπιν αιτήσεως του δικαιούχου ή δημιουργού οφείλει να απαγορεύσει την τέλεσή της

ΑΣΤΙΚΕΣ & ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Δυνατότητα :

- α) αγωγής αναγνωριστικής του δικαιώματός τους
- β) αγωγής για την άρση της προσβολής
- γ) αγωγής για την παράλειψη της προσβολής στο μέλλον εφόσον απειλείται προσβολή ή συνέχιση ή επανάληψη προσβολής
- δ) αγωγής για αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης εφόσον υπάρχει υπαιτιότητα του προσβολέα
- ε) αγωγής για απόδοση αδικαιολόγητου πλουτισμού του προσβολέα
- στ) αγωγής για καταβολή του κέρδους που αποκόμισε από τη διαχείριση της ξένης περιουσίας ο προσβολέας

Αποζημίωση= διπλάσια της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος.

Ποινικές κυρώσεις =

ποινή φυλάκισης από 1-10 χρόνια και χρηματική ποινή από 2.900 έως 59.000€

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

- Για το πειρατικό λογισμικό προβλέπεται ανεξάρτητα από τις άλλες κυρώσεις 1000 ευρώ για κάθε παράνομο αντίτυπο σε καθέναν που πωλεί, διανέμει ή κατέχει με σκοπό διανομής άρση αξιοποίησης αν αφορά έως 50 τεμάχια
- Το διοικητικό πρόστιμο για τη διανομή πειρατικών προϊόντων cd αφορά μόνο τους πλανόδιους πωλητές, καθώς τα καταστήματα πωλήσεως είναι εκτός του πεδίου ρύθμισης του νομοσχεδίου. Το διοικητικό πρόστιμο στην περίπτωση των cd είναι 20 ευρώ ανά τεμάχιο. Ελάχιστο πόσο του διοικητικού προστίμου τα 1000 ευρώ.

άρση αξιοποίησης αν αφορά έως 500 τεμάχια

!!Σε περίπτωση υποτροπής εντός του αυτού οικονομικού έτους το διοικητικό πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 65Α διπλασιάζεται!!

Σύγχρονες τάσεις

- GNU GPL licence, open source licence...
 - Free software foundation : www.fsf.org
 - <http://www.ellak.gr/>
 - creative commons licences
 - Έξι τύποι αδειών
- <http://www.creativecommons.gr/>

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- Τέθηκε προς διαβούλευση το Σχέδιο Νόμου: «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά και άλλα πολιτιστικά θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας».
- Το νομοσχέδιο είχε καταρχήν ως στόχο την διαφάνεια της λειτουργίας των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης- ΟΣΔ (π. χ. ΑΕΠΙ), την ενσωμάτωση της οδηγίας για τη συλλογική διαχείριση που προβλέπει εκτός άλλων την δυνατότητα λειτουργίας Ανεξάρτητων Οντοτήτων Διαχείρισης (ΑΟΔ), την καθιέρωση ενός συστήματος χορήγησης αδειών από έναν φορέα για πολυεδαφική χρήση μουσικών έργων. Ταυτόχρονα, υπήρχαν σε αυτό προβλέψεις για την υιοθέτηση ενός συστήματος notice and take down για την διαδικτυακή πειρατεία.
- Βλ. <http://www.opengov.gr/cultureathl/?p=5810>

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΕ (Ι)

- Σε επίπεδο ΕΕ ανακοινώθηκε η νέα πολιτική της ΕΕ για τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου της πνευματικής ιδιοκτησίας, **Ανακοίνωση, 9.12.2015, «Προς ένα σύγχρονο, πιο ευρωπαϊκό πλαίσιο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας»** (<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EL/1-2015-626-EL-F1-1.PDF>)
- Βλ. και http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6261_el.htm και σύντομο συνημμένο επεξηγηματικό ενημερωτικό.
- Η πρώτη σχετική νομοθετική ενέργεια ήταν η επεξεργασία ενός κανονισμού για τη **διασυνοριακή φορητότητα των υπηρεσιών διαδικτυακού περιεχομένου**. Η επεξεργασία του έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται η τελική ψήφισή του εντός **Οκτωβρίου**. Ουσιαστικά έχει ως στόχο να μπορούν οι πολίτες ΕΕ να απολαμβάνουν την πρόσβαση στο περιεχόμενο που έχουν δικαίωμα να έχουν πρόσβαση από τη χώρα προέλευσής του όταν μετακινούνται για λίγο διάστημα εντός της ΕΕ στον τόπο της προσωρινής διαμονής τους χωρίς να δημιουργείται πρόβλημα από περιορισμούς λόγω των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Βλ. και <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/05/26-portability-digital-content/>

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΕ (ΙΙ)

- Οι υπόλοιπες δραστικές νομοθετικές αλλαγές στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας μόλις εξαγγέλθηκαν και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προτάσεις Οδηγιών και Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε.:
- **Πρόταση Οδηγίας** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά, **COM (2016) 593 final**,
- **Πρόταση Κανονισμού** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που ισχύουν για ορισμένες επιγραμμικές μεταδόσεις ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και αναμεταδόσεις τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων **COM (2016) 594 final**,
- **Πρόταση Κανονισμού** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διασυννοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλου προστατευόμενου υλικού δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, **COM(2016) 595 final**,
- **Πρόταση Οδηγίας** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις προστατευόμενων έργων και άλλου προστατευόμενου υλικού δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, **COM(2016) 596 final**
-
- **Βλ. αναλυτικά** <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/modernisation-eu-copyright-rules>

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!!